

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po **poručiteľke J. N.**, narodenej X. a zomrelej X., naposledy bývajúcej v R., vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17 D 149/2012, v konaní **o dodatočné prejednanie dedičstva**, o návrhu dediča Š. N. na prikázanie veci inému súdu z dôvodu vhodnosti, takto

r o z h o d o l :

Návrhu na prikázanie veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 17 D 149/2012 Okresnému súdu Nitra **s a n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky návrh dediča Š. N. na prikázanie veci inému súdu podľa § 12 ods. 2 O.s.p. z dôvodu vhodnosti. Dedič svoj návrh spočiatku nijako neodôvodnil, urobil tak až na výzvu súdu. Konanie žiadal prikázať inému súdu z dôvodu vyššieho veku a zhoršeného zdravotného stavu dedičky P. N.. Ďalej uviedol, že prikázaním veci Okresnému súdu Nitra chcel docieľiť zrychlenie konania a zníženie nákladov na konanie pre dedičov.

Podľa § 12 ods. 2 O.s.p. vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

Podľa § 12 ods. 3 O.s.p. o prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa vec má prikázať.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal (§ 12 ods. 3 O.s.p.) návrh dediča na prikázanie veci Okresného súdu Žilina sp. zn. 17 D 149/2012 Okresnému súdu Nitra z dôvodu vhodnosti a rozhodol, že tomuto návrhu nevyhovuje, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie navrhovaného opatrenia podľa § 12 ods. 2 O.s.p.

Predpokladom prikázania veci inému súdu z dôvodu vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p. je predovšetkým existencia okolností, ktoré umožňujú hospodárnejšie a rýchlejšie prejednanie veci. Pritom je však potrebné mať na zreteli, že všeobecná miestna príslušnosť súdu, ktorý má vec prejednať, je zásadou základnou, a prípadná delegácia inému súdu je len výnimkou z tejto zásady, ktorú je nutné – ako výnimku – vykladať reštriktívne. Pokiaľ súd prikáže vec inému súdu podľa ustanovenia § 12 ods. 2 O.s.p. bez toho, aby pre takéto rozhodnutie boli splnené podmienky, poruší tým ústavne zaručené právo zakotvené v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi a príslušnosť sudcu stanoví zákon.

Dôvody vhodnosti podľa § 12 ods. 2 O.s.p. môžu byť rôzne v závislosti od predmetu konania, postavenia účastníkov a iných okolnostiach. Pôjde však, ako bolo uvedené vyššie, predovšetkým o skutočnosti, z ktorých je možné vyvodit', že iným, než príslušným súdom bude vec prejednaná rýchlejšie a hospodárnejšie. K prikázaniu veci inému, než príslušnému súdu by však malo prichádzať iba výnimočne a len zo závažných dôvodov, kedy dôvody odňatia veci príslušnému súdu a jej prikázanie súdu inému musia byť natoľko významné, aby dostatočne odôvodňovali prielom do vyššie citovaného ústavného princípu. Zákon pritom výslovne zakotvuje právo účastníkov vyjadriť sa k dôvodom delegácie i k súdu, ktorému má byť vec delegovaná, aby vhodnosť takého postupu mohla byť zvážená aj z hľadiska ich pomerov.

Pri posudzovaní dôvodnosti návrhu vzal Najvyšší súd Slovenskej republiky na zreteľ predovšetkým to, že v danom prípade ide o konanie o dedičstve. Miestna príslušnosť v tejto veci sa riadi ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o výlučnej miestnej príslušnosti, konkrétne § 88 ods. 1 písm. l/ O.s.p., podľa ktorého namiesto všeobecného súdu odporcu je na konanie príslušný súd, v obvode ktorého mal poručiteľ naposledy bydlisko, ak ide o konanie o dedičstve. Ide teda o zákonom vyjadrenú zásadu,

aby vec prejednal a rozhodol posledný všeobecný súd poručiťa. Preto dôvodom na výnimku z tejto zásady na základe návrhu na delegáciu z dôvodu vhodnosti môžu byť len také okolnosti, ktoré celkom jednoznačne a zároveň v súlade so zákonom a ústavným právom na zákonného sudcu odôvodňujú vhodnosť prejednaní veci iným než príslušným súdom.

V prejednávanej veci dedič Š. N. návrh na delegáciu veci Okresnému súdu Nitra odôvodnil pokročilým vekom a zhoršeným zdravotným stavom dedičky P. N.. Ďalej uviedol, že svojím návrhom chcel docieľiť zrýchlenie konania a jeho lepšiu hospodárnosť. Vo svojej odpovedi na výzvu súdu z 30. júla 2013 uviedol, že súhlasí s tým, aby sa dedičské konanie viedlo aj naďalej na Okresnom súde Žilina, ak súd posúdi, že to bude efektívnejšie.

Ostatní dedičia sa k delegácii veci Okresnému súdu Nitra nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v súčasnom štádiu konania tu nie sú dôvody, ktoré by odôvodňovali prikázanie veci Okresnému súdu Nitra. Nie je totiž dostatočne preukázané, že by Okresný súd Nitra prejednal vec hospodárnejšie a rýchlejšie než Okresný súd Žilina, ktorý vo veci koná. Ustanovenie § 122 ods. 2 O.s.p. totiž umožňuje súdu, ktorý vec prejednáva dožiadať iný súd v obvode ktorého sa dedičia zdržujú, o vykonanie dôkazu, a to aj výsluchom účastníkov konania (§ 125 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Pre úplnosť sa dodáva, že toto rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nebráni v opätovnom podaní návrhu (podnetu) na prikázanie veci, ak sa zmení procesná situácia alebo nastanú nové závažné okolnosti odôvodňujúce takýto postup.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. októbra 2013

JUDr. Martin Vladik, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová